

Evaluaziun da l'analisa da la situaziun da la chatscha grischuna 2022 – 2026

L'onn 2022 han l'Uniun grischuna da chatschaders da patenta (UGCP) e l'Uffizi da chatscha e pestga (UCP) cumenzà in'analisa da la situaziun da la chatscha grischuna. En in emprim pass han ins fatg in'enquista online davart divers accents tematics tar las chatschadras ed ils chatschaders. Questa enquista è vegnida evaluada detagliadamain il 2023 ed ils resultats èn vegnids publitgads tenor temas en la revista da la federaziun Chatschadur grischun. En in segund pass han gi lieu ils onns 2024 e 2025 discurs regiunals tranter las secziuns da chatschaders, la suprastanza da la UGCP ed il UCP en tut ils 13 districts da chatscha resp. da tgira. Quests discurs regiunals èn stads in'ocasiun impurtanta per la UGCP ed il UCP, da discutir directamain dumondas e propostas specificas per il territori. Correspudentamain èn els vegnids apprezzads fitg dad omaduas varts.

Ils resultats da l'enquista e dals discurs regiunals èn vegnids evaluads ils onns 2025 e 2026, quai per determinar il basegn d'agir areguard la planisaziun da las chatschas, dal manaschi da chatscha e da la collavuraziun tranter il UCP e la UGCP per ils proxims onns. Las propostas che han chattà ina majoritad en l'enquista u ch'èn vegnidas fatgas valair en ils discurs regiunals da pliras secziuns sco basegn d'agir, duain vegnir persequitadas vinavant ed examinadas. Igl è spezialmain legraivel, che diversas da questas propostas han gia pudì vegnir realisadas. Latiers tutgan per exempel l'approvaziun da la surdina, la regionalisaziun da la chatscha d'ansiels-chavriel, la meglra comunicaziun tranter il UCP e las chatschadras ed ils chatschaders durant la chatscha speziala sco er la digitalisaziun da la statistica dals animals sajettads. Differentas ulteriuras propostas èn gia en realisaziun u duain vegnir examinadas e realisadas ils proxims onns. La UGCP ed il UCP dattan en quest connex ina impurtanza spezialmain gronda al mantegniment da la collavuraziun ch'è actualmain fitg buna, a la scolaziun ed al perfecziunament dals chatschaders sco er a la comunicaziun interna ed externa. Mesiras impurtantas per meglierar la comunicaziun dal UCP èn: elavurar e publitgar pass per pass ils concepts da chatscha, elavurar in document cun respostas a las pli frequentas dumondas davart la planisaziun da la chatscha e davart la chatscha en il Grischun sco er in fegl d'infurmaziun davart l'utilisaziun da traplas fotograficas tras la surveglianza da chatscha. Il focus da la UGCP è actualmain quel d'elavurar in codex da conduita per las chatschadras ed ils chatschaders grischuns sco er d'organisar ulteriurs webinaris davart temas specificis. In auter tema impurtant è quel da garantir a lunga vista l'elavuraziun e commercialisaziun da la charn da selvaschina en differentas parts dal chantun. Ultra da quai elavura la UGCP in fegl d'infurmaziun davart l'utilisaziun da traplas fotograficas tras chatschaders. In'ulteriura prioritad cuminaivla impurtanta è la problematica da disturbis en ils spazis da viver, las consequenzas per la selvaschina e per la chatscha. Per quest intent èn planisads discurs cun Grischun Vacanzas e cun auters represchentants d'interess. En il rom da webinaris ed artitgels duain er ils chatschaders vegnir rendids attents pli savens a la problematica da disturbis ed a las consequenzas negativas per la selvaschina e la chatscha. Sco pitga impurtanta da la collavuraziun duain ils discurs regiunals tranter la UGCP ed il UCP vegnir repetids en intervals regulars (mintga 3 fin 4 onns).

Per la realisaziun d'almain trais propostas fatgas dals chatschaders dovri ina revisiun da la Lescha chantunala da chatscha. Quai pertutga la prolungaziun dal temp da chatscha da

tschiervs, la schluccada da la limitaziun dal caliber, l'adattaziun da la patentà dal chaun per la chatscha bassa sco er ina patentà unitara per la chatscha auta e speziala. Ina revisiun da la lescha è in grond process. En in tal process han differentas gruppas d'interess in dretg da cundecisiun. E la finala vegn ina revisiun tractada e decidida dal Cussegl grond. Perquai ch'ina revisiun cuntegna er tschertas ristgas, sto quella vegnir preparada correspudentamain cun quità. En quest connex sto il basegn vegnir examinà en moda cumplexsiva e detagliada. Questa examinaziun da la necessitad vegn fatga resguardond las propostas dals chatschaders, e quai previsiblamain fin l'emprima mesadad da l'onn 2027. A chaschun da la radunanza da delegads 2027 vegn il UCP a rapportar davart ils resultats. Igl è da resguardar, ch'il process da revisiun vegn er suenter l'examinaziun da la necessitad a duvrar bler temp e che l'entrada en vigur d'ina lescha revedida è realistica il pli baud a partir dal 2029.

Singuls puncts ch'èn vegnids fatgs valair en il rom dals discurs regiunals, na pon ord vista professiunala betg vegnir realisads e na vegnan er betg persequitads vinavant. Tals puncts èn vegnids integrads en il document da dumondas e respostas davart la planisaziun da la chatscha e davart la chatscha grischuna ed èn declerads e motivads là.

L'analisa da la situaziun da la chatscha grischuna 2022–2026 vegn terminada uffizialmain cun la radunanza da delegads da la UGCP 2026. Tut las propostas e prioritads per agir che resultan da l'analisa da la situaziun èn menziunadas qua sutvart ed ordinadas tenor lur stadi da realisaziun. Il document qua avant maun duai vegnir adattà regularmain, en spezial, cura che singuls puncts èn vegnids terminads u sche novas propostas vegnan integradas en la glista da prioritads.

Propostas ord l'enquista u ord ils discurs regional, ch'èn gia vegnidas realisadas

	Lead	Realisaziun / stadi actual	Orizont da temp
Chatscha d'ansiels-chavriel	UCP	Sin fundament dals resultats da l'enquista è la chatscha d'ansiels-chavriel vegnida regionalisada durant la chatscha auta dal 2023.	avust 2023
Projects da marcaziun per tschiervs Puschlav, Grischun Central / Tumleastga e Signuradi	UCP	La marcaziun en il Grischun Central / Tumleastga ed en il Puschlav ha cumenzà la primavaira 2025. Il project Signuradi ha cumenzà il schaner 2026. Ils projects duran previsiblamain fin l'onn 2029.	projects duran fin il 2029
Communicaziun davart il cumenzament da la chatscha speziala	UCP	La communicaziun davart la chatscha speziala è gia vegnida meglierada l'onn 2024 a chaschun dals discurs regional. En cas da relaziuns malsegiras vegn publicgà in program da chatscha speziala provisoric. Sunter la terminaziun da la chatscha speziala vegn la charta anc ina giada publicgada, per che las chatschadras ed ils chatschaders sajan infurmads davart il dumber d'animals sajettads durant l'ultima fin d'emna.	november 2024
Resguardar il luf en la planisaziun da la chatscha da tschiervs	UCP	Davart l'influenza dal luf sin la cumposiziun da la preda da chatscha tar ils tschiervs è vegnida realisada ina lavur da master. Sin basa da las enconuschientschas han ins il 2025 pudì resguardar en la planisaziun da chatscha per l'emprima giada l'influenza dals trieps da lufs. Ils resultats da la lavur da master sco er la consideraziun en la planisaziun da prelevaziun dals tschiervs è vegnids publicgads en l'ediziun dal matg 2025 dal Chatschadur grischun ed è stads il tema dal webinar dals 21 da schaner 2026. L'influenza dal luf sin ils tschiervs vegn observada vinavant, cun l'intent da pudair far adattaziuns en cas da basegn.	2024 – 2026
Resguardar animals da rapina gronds en la planisaziun da la chatscha da chavriels	UCP	L'influenza dals animals da rapina gronds vegn resguardada en la planisaziun da prelevaziun dals chavriels. Co che quai vegn fatg, è declerà en il document planisaziun da la chatscha da chavriels. Quest document è publicgà sin la pagina d'inter-net dal UCP (talian e tudestg).	2025
Digitalisaziun da la chatscha	UCP	La glista da prelevaziun digitala è vegnida introducida cun success il 2025 per tut las chatschas. La vendita digitala da patentas vegn introducida per las chatschas 2026.	2025
Surdina	UCP	L'onn 2025 è vegnida adattada l'Ordinaziun federala da chatscha. La surdina è vegnida stritgada sin la glista dals meds auxiliars scumandads. Quai è vegnì realisà directamain en la legislaziun grischuna e la surdina è permessa en il Grischun dapi las chatschas dal 2025.	2025

Pussaivladads da pernottaziun illegalas	UCP	L'onn 2025 han ins rinforzà la communicaziun en il Chatschadur grischun sco er en l'introducziun tar las Prescripziuns da chatscha (BüJä, Introducziun OECh).	2025
---	-----	---	------

Puncts che duain vegnir realisads bainprest u ch'èn en realisaziun

	Lead	Stadi actual / realisaziun	Orizont da temp
Discurs regiunals regulars tranter il UCP e la UGCP	UGCP / UCP	Il discurs regiunals èn stads ina gronda plivalur per la UGCP e per il UCP. En l'avegnir vegnan els realisads en in turnus da circa 3 onns.	a partir dal 2028
Enconuschientscha / communicaziun Programs da monitoring	UCP	Il document davart la planisaziun da la chatscha da tschiervs e da chavriels èn publitgads sin la pagina d'internet dal UCP. En quests documents è la planisaziun da chatscha da las spezias declerada detagliadamain e definitivamain. Il document davart la planisaziun da la chatscha bassa è en elavuraziun. Il document davart la planisaziun da la chatscha da chamutschs e da capricorns vegnan elavurads ils onns 2026 e 2027.	tut ils concepts vegnan terminads e publitgads fin il 2028
Evaluaziun da las datas ramassadas dals chatschaders e da la surveglianza da chatscha (vegliadetgna, pais, lunghezza da las chommas davos e.u.v.)	UCP	Las datas registradas tras la chatscha vegnan utilisadas pli e pli savens per lavurs da students, ubain che talas vegnan evaluadas dal UCP intern e publitgadas en il Chatschadur grischun. La lavur da master davart l'influenza da trieps da lufs sin la cumposiziun da la preda da chatscha tar ils tschiervs sa basa sin las datas ch'eran vegnidas eruidas tras la chatscha (en spezial vegliadetgna e schlattaina).	a partir dal 2025 cuntinuadamain
Meglierar la communicaziun	UGCP	Webinaris – la UGCP organisescha webinaris per chatschaders. Il UCP sustegna tematicamain. Ils 21 da schaner 2026 ha gia gi lieu l'emprim webinar davart il tema «Il luf en il Grischun – derasaziun ed influenza sin ils tschiervs». La UGCP fa ina glista da temas per l'onn 2026. Sur ils ultims onns ha il UCP adattà la communicaziun (infurmaziun chatscha, resultats da chatscha, artitgels spezials, guaud-selvaschina). I sa mussa dentant, che la communicaziun meglierada na vegn anc betg percepida sco giavischà. Sin las paginas d'internet da la UGCP e dal UCP duain vegnir endrizzads archivs cun ils rapports ch'il UCP ha publitgà en il Chatschadur grischun u en autras medias, cun rapports da guaud-selvaschina, concepts da chatscha e.u.v.	cumenzament: schaner 2026 a partir dal 2026
Quità pervia da reducziun da las populaziuns da chamutschs	UCP	En il rom da la planisaziun da la chatscha vegn il svilup da las populaziuns da chamutschs observà annualmain en tut las regiuns, evaluà e publitgà ensemen cun ils resultats da la chatscha. Sch'i sa mussan trends negativs, vegnan tscheritgadas las raschuns e prendidas mesiras. En la regiun Surselva (district da	a partir dal 2025

		chatscha l) è quai per exempel vegnì fatg l'onn 2025 cun gronda participaziun dals chatschaders. En cas da problems sumegliants duai quai en l'avegnir er vegnir fatg analogamain en autras regiuns. Per l'onn 2026/27 èsi planisà d'examinar l'influenza dals animals da rapina gronds sin las populaziuns da chamutschs, quai sin basa da las pli novas enconuschientschas da KORA (post spezialisà per animals da rapina gronds ed ecologia d'animals selvadis).	
Collavuraziun GS – da princip buna, mo difficultads regiunalas	UCP / UGCP	La collavuraziun ed il contact cun nossa clientella (chatschaders, pestgaders, purs, populaziun che na va betg a chatscha e.u.v.) è in tema permanent tar il UCP che vegn er en l'avegnir prendì per mauns activamain. Per ina buna communicaziun averta tranter ils chatschaders e la surveglianza da chatscha èsi però er decisiv, co che las chatschadras ed ils chatschaders sa cumportan envers la surveglianza da chatscha. Ellas ed els vegnan en quest connex sensibilisads tras la UGCP.	cuntinuadamain
Utilisaziun da traplas fotograficas tras UCP e chatschaders	UCP / UGCP	Il UCP elavura in feagl d'infurmaziun davart l'utilisaziun da traplas fotograficas tras la surveglianza da chatscha, incl. la legitimaziun legala ed il tractament da fotografias da persunas. Perquai ch'ils chatschaders han installà bler dapli traplas fotograficas, vegn la UGCP ad examinar las basas legalas per l'utilisaziun da traplas fotograficas tras chatschadras e chatschaders ed ad elavurar in feagl d'infurmaziun en chaussa.	2026
Disturbis tras chatschaders	UGCP	Il svilup da la tecnisaziun ha per consequenza, che las chatschadras ed ils chatschaders èn savens en gir durant la notg. Tant ils chatschaders sco er la surveglianza da chatscha considereschan quai sco fitg critic, perquai ch'ils disturbis influenzeschan la selvaschina ed il success da chatscha. 1. Artitgel cuminaivel en il Chatschadur grischun per sensibilisar 2. Il tema vegn integrà en in webinar 3. Tema da referat specific a la radunanza da delegads UGCP 2026 4. Nua che quai è pussaivel e raschunaivel, vegnan adattaziuns da las Prescripziuns da chatscha examinadas e realisadas, quai per reducir ils disturbis chaschunads dals chatschaders sez	2026

Augment d'activitads da temp liber e disturbi	UGCP / UCP	Vegn prendi per mauns da la UGCP e dal UCP ensemen cun Grischun Vacanzas e duai suentar daventar tema da la Maisa verda.	2026
Rinforzar la collavuraziun cun organisaziuns d'ambient	UGCP / UCP	Convocar la Maisa verda (represchentants d'interess da la protecziun da la natira, agricultura, selvicultura, chatscha, turissem, protecziun dals animals e d'uffizis respectivs).	2026
Elavuraziun e commercialisaziun da la charr da selvaschina	UGCP	Problems regiunals tar l'elavuraziun e la commercialisaziun. En l'avegnir duai in eventual secretariat da la UGCP prender per mauns quai.	anc avert
Codex da conduita per chatschaders	UGCP	Elavurar in codex da conduita per chatschaders. Vegn elavurà resp. stampà en furma d'in Leporello.	2026
Tematica guaud-selvaschina	UGCP / UCP	Durant l'elavuraziun dals rapports guaud-selvaschina èn las secziuns da chatscha involvidas tuttina sco las vischnancas (gruppa accompagnanta e pussaivladad da prender posiziun en il rom da l'audiziun). En singulas regiuns vegnan manads tras mintg'onn discurs regiunals tranter ils selviculturs da revier, ils represchentants da las secziuns e la surveglianza da chatscha (district da chatscha III). La plivalur per las secziuns involvidas (p.ex. district da chatscha III) vegn evaluada da la UGCP, e tut tenor la situaziun fissan tals discurs er pussaivels en autras regiuns. In barat regular tranter president UGCP, UCP, UGP, Selva, Gaud Grischun ha lieu. Communicaziun – dapi il 2020 vegni communitgà offensivamain davart ils rapports guaud-selvaschina. Ils rapports detagliads èn accessibels publicamain. Per ch'ils chatschaders survegnian in access pli simpel a las infurmaziuns, vegnan documents sco ils rapports guaud-selvaschina colliads via link sin la pagina d'internet da la UGCP.	dapi il 2023 2026 dapi il 2022 2026
L'examen da teoria duai avair lieu pli tard durant l'on.	UCP / UGCP	Discurs tranter KOAWJ, president UGCP ed UCP ha gi lieu ils 22 d'october 2025. Ina gruppa da lavur cun represchentantas e represchentants da la UGCP e dal UCP tschertga actualmain soluziuns a lunga vista. In'adattaziun da la data d'examen è pussaivla pir a partir dal 2028, perquai che las localitads ston vegnir reservadas dus onns avant l'examen.	a partir dal 2025 cun realisaziun il pli baud l'on 2028
Rendaquint da prestaziun da tgira	UCP	Simplificaziun dal tool da tgira digital vegn actualmain realisada. Il UCP ha intensivà il support per ils parsuras da tgira. Actualmain vegn elavurada in'expertisa externa, co ch'ins pudess simplifitgar ed actualisar il process da rendaquint e contribuziuns. Examinadas vegnan er	2025 – 2026 realisaziun fin il 2027

		contribuziuns supplementaras per lavurs che n'èn fin ussa betg vegnidas indemnizadas. Examinar funcziun ed intent da concepts da tgira	fin 2027
--	--	---	----------

Interess singuls che na vegnan betg realisads

	Lead	Realisaziun / stadi actual	Orizont da temp
Arma cumbinata per chatscha da guetta	UCP	Interess singul che na vegn betg en dumonda per UCP ed UGCP	Na vegn betg persequità vinavant

Puncts ord enquista u discussiun regiunala che pretendan ina revisiun da la lescha

	Lead	Realisaziun / stadi actual	Orizont da temp
Patenta cun il num dal chaun	UCP	Per examinar.	2026/27
Schlucada da la limitaziun dal caliber	UCP	D'examinar, particularmain ord vista professiunala. Per quest intent vegn surdada l'incumbensa per in'expertisa specifica incl. scleriments cun producents da muni-ziun. La collavuraziun ed il barat cun il Club grischun da chauns da sang (CGCS) è fitg impurtanta en la discussiun davart la libra tscherna / schlucada da la limitaziun dal caliber.	2026/27
Temps da chatscha	UCP	Per examinar. Tenuta dal CGCS ord enquista è atgnamain cleramain per il mante-niment dals temps da chatscha. Er ord vista da la biologia da selvaschina fan ils temps da chatscha senn.	2026/27
Patenta unitara per chatscha auta e speziala	UCP	Per examinar. Tar l'enquista hai qua dà in accord.	2026/27